

KONYA-MEVLÂNA MÜZESİ'NDE ÜÇ YAZILI HALI

Mehmet ÖNDER*

1. Halı

Konya'da Mevlâna Müzesi'ni ziyaret edenler, Müze'nin Mescid bölümü kible duvarında tablo gibi asılı duran bir seccadeyi hayranlıkla seyrederek. Müzede sergilenen pekçok tarihî halı ve seccadeler arasında en çok ilgiyi bu seccade toplar. Seccadenin etiketindeki **(Bu seccade Selçuklu Sultanı Alâaddin Keykubad l'in Mevlâna Celâleddin'e düğün hediyesidir.)** ibaresi, bu ilgiyi toplamakta, değerini artırmaktadır (Resim: 1).

Mevlevî kaynaklarının bize verdiği bilgilere göre, Mevlâna'nın babası Sultan'ül-ülema Bahaeddin Veled, ailesi ve birkaç müridi ile birlikte Belh'ten Anadolu'ya göçtükten sonra, 1221 yılında Lârende'ye (Karaman) gelmiş ve 1228 yılına kadar 7 yıl Lârende'de oturmuştur. O yıllar Anadolu Selçuklu Devleti'nin başında Sultan Alâeddin Keykubad l vardır. Başşehir Konya'dır. Mevlâna 1224 yılında, babasının müridi Semerkantlı Şerefeddin Lâlâ'nın kızı Gevher Hatun'la Lârende'de evlenmiş, evlenmesinden 1 yıl sonra, oğlu Sultan Veled dünyaya gelmiştir. Bu durumda, seccadenin 1224 yılında Konya'daki, Sultan tarafından Mevlâna'ya düğün hediyesi olarak gönderilmesi gerekmektedir. Oysa kaynaklarımızda, böyle bir hediyeğin gönderildiğine dair herhangi bir bilgi yoktur. Sadece söylentiler vardır. Şöyle ki:

Mevlâna'ya düğün hediyesi olarak gönderildiği ifade edilen bu seccade, Mevlâna Dergâhında, Mevlâna'nın cübbe, hırka, entari, külâh gibi gerçekten kendisine ait olan giyim eşyaları arasında, titizlikle muhafaza edilmiştir¹.

1926 yılında Konya Mevlâna Dergâhı ve Türbesi, Bakanlar Kurulu Kararı ile Müze haline getirilirken,

(*) Dr. Mehmet ÖNDER, Kültür Bakanlığı Eski Müşteşarı.

(1) Mehmet Önder, Mevlâna Müzesi'nde Bulunan Mevlâna'nın Elbiseleri Üzerinde Bir Araştırma (Mevlâna'nın 700. ölüm yıldönümü dolayısıyla Uluslararası Mevlâna Semineri Bildirileri) S: 13, Ankara - 1973.

evvelce Dergâha hizmet eden yaşlı türbedar ve derişlerin de bilgilerinden istifade edilerek, eşyalar teker teker envanter edilmiş, bu arada seccadenin envanter kaydına **(Mevlâna'nın 622 Hicri tarihinde Karaman'da teehhülünde bu seccadenin düğün hediyesi olmak üzere bir hükümdar tarafından verildiği sözü mütevatirdir)** ibaresi yazılmıştır.

Müze'nin 1930 yılında yayınlanan rehberinde de bu söylentinin yer alması², seccadeyi (Mevlâna'nın Seccadesi) olarak tanıtmış, bugüne kadar da bu şekilde tanıtılmaya devam olunmuştur.

Seccade, Mevlâna Müzesi'nin 767 sayılı envanterinde kayıtlı olup, 180x116 cm eb'adındadır. İnce yün ipliklerle dokunmuştur. Mihrabı, mihrap kemeri, dolgusu, mihrabı çevreleyen bordürleri kırmızı zemin üzerine; sarı, yeşil, lacivert rûmî ve hatayî motifler, kıvrım dallar ve gülbezeklerle süslenmiştir. Mihrap kemerinin altındaki lacivert üç madalyon üzerinde stilize çin bulutları ve çiçek motifleri vardır. Mihrap kemerinin altına ve seccade iken alnın degeceği yere, beyaz zemin üzerine siyah renkli sülüsle (Allah-ü Ekber) yazılmıştır. Ayrıca geniş bordürün üst yüzeyine, kırmızı zemin ve beyaz sülüsle üç satır halinde (Kur'an-ı Kerim İsrâ Sûresi) nin 78. âyeti olan:

أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى عَسْقِ اللَّيْلِ
وَقُرْآنِ الْفَجْرِ إِنَّ قُرْآنَ الْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا

yazılmıştır. Ayetin mânâsı şöyledir: **(Güneşin batıya yönelmesinden gecenin kararmasına kadar namaz kıl, sabah vakti de namaz kıl, zira**

(2) Mehmet Yusuf (Akyurt), Konya Asarı Atika Müzesi Rehberi S: 73, İstanbul - 1930.

sabah namazı kılınması gerekli bir namazdır³.

Seccadenin Mevlâna'ya hediye edilebilmesi için en azından Mevlâna'nın yaşadığı XIII. yüzyılda dokunmuş olması lâzımdır. Oysa, bu yüzyılda Konya'daki Alâaddin Camii, bu yüzyılın sonunda Beyşehir'deki Eşrefoğulları Camii için dokunan, hatta Kahire yakınlarındaki Fustat şehri camiine gönderilen Selçuklu halılarından az da olsa elimizde örnekler bulunmaktadır. Konya Mevlâna Müzesi, İstanbul Türk-İslâm Eserleri Müzesi ve Stockholm Müzelerinde bulunan bu halıların gerek dokuma tekniği, gerekse desenleri yönünden bu seccade ile hiçbir benzerliği yoktur. Kûfî yazı bordürlü ve geometrik (sekiz köşeli yıldızlar gibi) desenli Selçuklu halıları kalın, Gördes düğümlüdür⁴. Mevlâna'ya ait olduğu söylenen Seccadede bu özellikler bulunmadığı gibi, dokuma tekniği yönünden de ayrı, Sinâ düğümü denilen İran düğümü tekniği ile dokunmuştur. Bu durumda seccadenin Selçuklular devrine ait olmadığı kesindir. O halde ne zaman ve nerede dokunmuş, Mevlâna Türbesi'ne kim tarafından hediye edilmiştir?

Hemen ifade edelim ki, örgülü kûfî bordürlü Selçuklu halılarının dışında, ancak XV. yüzyıldan sonra, Osmanlı ve İran halıları ve seccadelerinin bordürlerine, sülüs ve nesih, tâlik yazı cinsi ile âyetler, şiirler ve güzel sözler yazılmaya başlanmış, bunlar daha çok saray ve konaklar için dokunmuştur⁵. Osmanlı halı sanatında bu halılar (Saray Halıları Grubu) olarak adlandırılmıştır⁶. Şöyle ki, Osmanlı Pağışahı Yavuz Sultan Selim, 1514 yılında İran seferi ile Tebriz'i, 1517 yılında Mısır Seferi ile Kahire'yi aldıktan sonra, özellikle Tebriz'den birçok çini ve halı ustalarını İstanbul'a getirmiş, bu sanatkârlara atölyeler açtırmıştır. Osmanlı Sarayının himayesinde açılan bu tezgâhlarda Osmanlı Sarayı nakkaşlarının çizdiği Türk ve İslâm motifleri ile meydana gelen yeni halı kompozisyonları dokunmuş, bunlar saray ve konaklarda kullanılmıştır⁷.

Bursa ve İstanbul şehirlerinde dokunan Sinâ düğümlü bu halılar arasında bu seccadelerin, Anadolu

seccadelerinden ayrı özelliği mihraplarının kemerli değil, yumuşak kemerlerle bir insan başı ve omuzları silüetinde işlenmiş, yan yarı bordürü ile üst bordürüne âyetler yazılmış olmasıdır. Çoğunda mihrap kemerinin hemen altında ve seccade iken alnın geleceği yerde (Allah-ü Ekber) yazılıdır. İlk örneklerini XVI. yüzyılda gördüğümüz bu tür saray seccadeleri, üzerinde âyet yazılı olduğundan namaz kılındıktan sonra çığnenmemesi için hemen dürülerek kaldırılmış veya duvara asılmıştır. Eğer bir cami veya mes-cide serilecekse, mutlaka mihrap nişine serilmiş, böylece yalnız imamın secdeye varacağı seccade olarak kullanılmıştır. Osmanlı Sultanları, çoğu zaman yaptırdıkları cami ve mescidlerin mihrapları için bu tür âyetli saray seccadelerini hediye etmişlerdir.

Konya Mevlâna Müzesi'nde Mevlâna'ya ait olduğu söylenen âyetli seccadenin de benzeri örnekleri İstanbul Topkapı Sarayı ve Türk-İslâm Eserleri ile Vakıflara ait Sultanahmet Camii Halı-Kilim Müzelerinde bulunan XVI. yüzyıl Saray seccadelerinden biri olduğu ve bu yüzyılda Mevlâna Dergâhı'na hediye edildiği anlaşılmaktadır. Kanuni Sultan Süleyman'ın Mevlâna Türbesi ve Dergâhı'na bir Semâhane ile bir de Mescid ilâve ettirdiği bilinmektedir. Mevlâna Müzesi'ndeki XVI. yüzyıla ait olduğunu benzer örneklerinden bildiğimiz bu âyetli seccadenin, Kanuni tarafından kendisi için yaptırdığı Mevlâna Dergâhı Mescidi'nde mihrap önüne serilmek üzere hediye edildiği ihtimali çok büyüktür. Seccadenin uzun süre kullanıldığı, üzerinde kısmen erimiş ayak yerlerinden belli olmaktadır. Herhalde fazla yıpranması için Mevlâna'nın elbiselerinin muhafaza edildiği sandukalara kaldırılmış, zamanla Mevlâna'ya ait olduğu söylentisi bundan doğmuştur.

Türk sanatında âyetli saray seccadeleri geleneği yıllarca devam etmiş, özellikle, 1891 yılında Sultan Abdülhamid' II'nin Hereke'de açtırdığı yüz tezgâhlı halı atölyesinde ipek, yün, altın-gümüş telli, ince dokunuşlu yazılı seccadeler olarak son aşamasına varmıştır. Bugün de Hereke'de ve başka tezgâhlarda ticari amaçlı yazılı ipek seccadeler dokunmaktadır.

2. Halı

Konya-Mevlâna Müzesi'nde, bir duvar vitrini içerisinde ipekli bir seccade sergilenmektedir. Envanterinde nerede dokunduğu ve hangi yüzyıla ait olduğu kesin olarak belirtilmiyen bu seccade, 1.75x 1.11 m boyutundadır. Yüzlerce yıl, Konya Mevlevi

(3) Diyanet İşleri Başkanlığı, Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı, C: 2, S: 380, Ankara - 1961.

(4) Oktay Aslanapa - Yusuf Durul, Selçuklu Halıları, İstanbul 1973.

(5) Mehmet Önder, Sur Un Tapis Iranien Aux Distiques, Tehran - 1972.

(6) Kurt Erdmann, Siebenhundert Jahre Orientteppich, S: 162, Herford - 1966.

(7) Şerare Yetkin, Türk Halı Sanatı, S: 105, İstanbul - 1974.

Dergâhı'nın hazine eşyaları arasında, çok değerli bir armağan olarak bohçalar içinde korunmuş, Dergâh, 1927 yılında Müze olarak düzenlendiği sırada, sergilenmeye başlanmıştır. Seccade, yün, ipek, ve gümüş sırma ipliklerle dokunmuştur. Siyah, kırmızı, lâcivert, sarı renklerin kullanıldığı seccadenin kenar suları, Rûmî motiflerle doldurulmuş, geniş bordürü çiçekler ve gülbezeklerle süslenmiştir. İki yan bordürde karşılıklı sekiz madalyon vardır. Madalyonlar üzerinde, siyah, nes-tâlik bir yazıyla dört beyitlik, Farsça bir şiir okunmaktadır. Seccadenin mihrap alınlığında kare bir pano içerisine (Kâbe) resmi konmuştur. Orta göbek yine çiçekler ve kıvrım dallarla doldurulmuştur (Resim: 2).

Seccade'nin bu kısa tanımından sonra, onun iki özelliği olan Kâbe resmi ve yazıları üzerinde duralım.

Bilindiği gibi Kâbe resimlerine Osmanlı süsleme sanatında daha çok kitaplar ve çinilerde rastlanmaktadır. "Delâil-i Hayrat" adı verilen ve Hac Rehberi niteliğinde hazırlanan Türkçe yazma kitapların çoğunda tezhipli Mekke ve Medine minyatürlerinde Kâbe resimleri görüldüğü gibi, XVI. ve XVII. yüzyıllarda İznik'te yapılan duvar çinileri üzerinde de Kâbe resimleri görülmüştür⁸. Halılarda Kâbe resmi, şimdilik iki örnekle karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan birisi, İstanbul-Türk-İslâm Eserleri Müzesi'nde sergilenen XVII. yüzyılda Konya'da dokunmuş bir seccadenin mihrap alınlığında (Env. 287), diğeri Konya-Mevlâna Müzesi'nde XIX. yüzyıl olarak tarihlendirilmiş yine bir Konya seccadesi üzerindedir⁹. İpekli seccademiz bunun üçüncü örneğini vermektedir.

Halı ve seccadelerde yazıya gelince, bunun örnekleri çoktur. Yazının bir süs unsuru olarak halılarda kullanılışı, elimizdeki örneklere göre, Anadolu Selçukluları devrine rastlamaktadır. Anadolu Selçukluları Devleti'nin başkenti Konya'da dokunduğu anlaşılan ve halı sanatında (Selçuklu Devri Konya Halıları Grubu) olarak adlandırılan halıların bordürlerinde dekoratif Kûfî yazıların yer aldığını görüyoruz¹⁰. Çiçekli Kûfî örneğindeki bu yazılar, halıların

geometrik süsleme düzeniyle bağlaşıklık bir uyum sağlamıştır. Bu ilk yazılı halı örnekleri, Konya'dan Anadolu'ya, doğuda İran'a taşarak, sistemli bir gelişmeyle XV. yüzyıldan sonra, halı sanatında (Yazılı Halılar Grubu) nu meydana getirmiş, bu grup kendi içinde (Beyitli Halılar Grubu) olarak ayrı bir bölümde gelişimini sürdürmüştür. XV. yüzyıldan sonra, yazılar, Kûfî'den Sülüs ve Nesih örneklerine, XVI. yüzyıldan sonra da bu örneklerle birlikte Nes-tâlik ve Tâl'ik yazı örneklerine dönüşmüştür. Bu tür halılar, daha çok saray ve konaklar için dokunmuş, cami ve mescidlerde seccade olarak yerini almıştır¹¹.

Bizim üzerinde duracağımız İpekli Seccade, beyitli halılar grubuna dahildir. Bordürlerindeki 8 madalyona 8 mısra, yani dört Farsça beyit yazılmıştır. Okunuşu şöyledir:

زاهتمام غارم شرع نبی
گشت ایبه سجاد رر جبار تمام
رر جوار مرقد سبط رسول
یافت اتمامی بجنده احترام
خاصه بھر سعبه ظل فدا
صامی شرع آه شه عالی مقام
شاه اسکندر شاه سلسله ربه
آنکه صد اسکندر است اورا غلام

(8) Kurt Erdmann, Ka'ba Fliesen, Ars Orientalis III. 1959, s: 193-197

(9) Aysen Aldoğan, Konya-Mevlâna Müzesindeki Kâbe Tasvirli Bir seccade, Sanat Tarihi Yıllığı, IX-X. İstanbul 1970-1980, s: 23-25.

(10) Kurt Erdmann, Siebenhundert Jahre Orientteppich, Herford - 1966, s: 177

(11) Mehmet Önder, Sur un Tapis Iranien aux Distiques, (Vth. International Congress Iranian Art and Archaeology, II.), Tehran - 1972, p: 152-155.

Türkçe Okunuşu:

- 1- Z'ih̄timam-ı h̄adim-i Şer-i Nebi
Geşt in seccade der c̄â ber tamam
- 2- Der cevar-ı merkad-ı Sıbt-ı Rasûl
Yâft itmâm be çendin ihtiram
- 3- Hâssa behr-i mâ'bed-i zıll-i Hodâ
Hâmi-i Şer'on Şeh-i âl-i-mâkam
- 4- Şâh-ı İskender-nişân Sultân-ı Din
An ki sad İskendereset orâ gulâm

Türkçesi:

- 1- Peygamberin şeriatına hizmet eden kişinin ihtimamıyla bu seccade tamamlanıp yere serildi.
- 2- Resul'un sıbtının (peygamber evlâdının) mezarı civarında büyük bir hürmetle tamamlanarak dokundu.
- 3- Ve özellikle Tanrı'nın gölgesi, şeriatın koruyucusu o makamı yüce Şah'ın ibadetgâhı (makamı) için dokundu.
- 4- İskender'in gücüne ve büyüklüğüne sahip o Din sultanı, öyle bir Şah'tır ki, yüzlerce İskender ona kuldur-köledir.

Seccadedeki bu beyitler, bize iki konuda ışık tutmaktadır:

- 1- İkinci beyitte seccadenin (Resul'un sıbtının) mezarı civarında dokunmuş olduğu açıkça belirtilmektedir. Sıbt-ı Resul (El-Hüseyinü sıbt'un min el-esbat...) Hadis'inde de görüldüğü gibi, Hz. Muhammed'in torunu Hüseyin'dir. Mezarı da Irak'ta Kerbelâ şehrinde bulunmaktadır. Şu hale göre, seccade Kerbelâ'da dokunmuştur.
- 2- Seccade, bir İran Şahı için dokunmuştur.

Konya Mevlâna Dergâhı, 1927 yılında Müze olarak ziyarete açıldıktan sonra, Müzenin bir rehberi hazırlanmış, bu rehber 1930 yılında yayımlanmıştır¹². O zaman Müze Müdürü olan M. Yusuf Akyurt, hayatta olan Dergâh türbedarı ve dervişlerinin de bilgilerine başvurarak hazırladığı rehberinde bu seccade için şöyle demektedir: **(Seccadenin İran üzerine sefer ederek muvaffak olan bir Os-**

manlı Hükümdarı tarafından emval-i ganimet meyanında Konya'ya getirilerek Mevlâna Türbesi'ne hediye edilmiş olduğu ihtimali vardır. Bu seccade hakkında fazla malûmat elde edilememiştir). Her ne kadar bu ifade bir "ihtimal" den öteye gidemiyorsa da bunu te'yid eden bazı tarihi gerçekleri de dikkate almak gerekmektedir. Şöyle ki:

Osmanlı Padişahı Yavuz Sultan Selim, Mısır Seferi sırasında uğradığı Konya'da Mevlâna Türbesi'ne özel bir ilgi duymuş, Türbeyi birkaç defa ziyaret etmiştir. Yavuz Sultan Selim, Mevlevi Dergâhı'na birçok vakıflar bağladığı gibi, Dergâh avlusunda 918 H. (1512 M.) yılında bir şadırvan yaptırmış, suyunu, Konya'nın Dutlu yöresindeki bir kaynaktan getirtmiştir. Yavuz Sultan Selim, ikinci kez, İran'a, Safevî hükümdarı Şah İsmail üzerine yaptığı sefer sırasında, 24 Nisan 1514 günü Konya'ya gelmiş ve Konya'da altı gün oturmuştur. Sefer dönüşü, tekrar Konya'ya uğrayan ve Mevlâna Türbesi'ne hediyeler veren Yavuz Selim, Türbede onarımlar da yaptırmıştır¹³.

Yavuz Sultan Selim'in İran Seferi dönüşünde Konya Mevlâna Türbesi ve Mevlevi Dergâhı'na ne gibi hediyeler verdiğini kesin olarak bilmemekle birlikte "**Mürşid'il-Talibin**" adlı yazma eserin sahibi, Mevlevi Sinaneddin Yusuf Dede'nin ifadesine göre Türbeye pûşidelerin de verildiği anlaşılmaktadır. Pûşide tabirinin yalnız örtü değil, sergi anlamına da geldiğini, bunun bir halı, ya da seccade olabileceğini düşünmek herhalde yanlıtıcı olmayacaktır¹⁴. Yavuz Sultan Selim, Çaldıran Zaferi'nden sonra Şah İsmail'in bıraktığı eşyaları birlikte getirmiştir. Bunlar arasında Şah İsmail adına, XV. yüzyıl başlarında Kerbelâ şehrinde özel olarak dokunan bir ipekli seccadeyi, ganimet eşyaları arasından alarak Mevlâna Türbesi'ne hediye etmiş olması ihtimali düşünülmelidir.

İpekli seccadenin bir özelliği de çok ince dokunmuşlu oluşudur. Her santimetre karesinde 144 ilmek sayılmıştır. Halının boyutu bilindiğine göre, Seccadenin tamamında (2.797.200) ilmek bulunmaktadır. Bir halı ustasının günde 4000 düğüm atabileceği düşünülürse, seccadenin iki yılda dokunabildiği hesaplanabilecektir.

(12) M. Yusuf Akyurt, Konya Asar-ı Atika Müzesi Rehberi, İstanbul - 1930, s: 71-73.

(13) Hammer, Devlet-i Osmaniye Tarihi, c: 4, İstanbul - 1333, s: 123-127. Ayrıca M. Erdoğan, Yavuz Selim Devrinde Konya, Anıt Derg. sayı: 5, Konya - 1950.

(14) Sinaneddin Yusuf Dede, Mürşid'ül-Talibin, Konya Mevlâna Müzesi Yazmaları, Env. 4005, Varak: 10-22.

3. Halı

Memleketimizin dokuma sanayiinde başlı başına bir yer işgal eden halıcılık, Konya'da da müstesna bir önem kazanmıştır. Zengin bir tarihe sahne olan ve çeşitli medeniyet devirlerini yaşayan Konya'da, halıcılığın tarihi çok eskidir. Selçukluların Konya'yı başkent yapması ile gelişen bu sanayi, bilhassa Onbeş ve Onaltıncı yüzyıllarda, bu gelişmenin altın çağını yaşamış, Konya ve çevresinde kurulan tezgâhlarda, mahallî teknikle, renk ve motif karakterleri muhafaza edilerek, en canlı ve göz alıcı örnekleri verilmiştir. Konya'nın Lâdik, Keçimuhsine, Saray, Sille, Kavak v.s. gibi köy ve bucaklarında, Karapınar, Karaman, Akşehir ilçelerinde dokunan halı ve kilimleri ve Cihanbeyli, Obruk cicimleri ile şöhret yapan halıcılık, yüzyıllar boyunca yaşamıştır.

Konya'ya 1889 yılında Vali olarak tayin edildikten sonra milli eğitim ve bayındırlık hizmetleri ile Konya'da adını ebedileştiren Ferid Paşa¹⁵. Konya ve çevresinin halıcılık sanayine yeni bir hız vermek ve halıcıları teşvik etmek maksadı ile, 5 Mayıs 1901 (21 Nisan 1317) tarihinde 5 hafta devam edecek olan bir (Halı ve Kilim Sergisi) açmaya karar vermiştir. 5 Mayıs 1901 Cumartesi günü öğleden sonra Konya Valisi Ferid Paşa, askerî ve mülkî erkân ve kalabalık bir halk kitlesi tarafından yapılan bir merasimle, sergi, umumun ziyaretine açılmış ve ilk gün bin kişi gezmiştir. Sergiye giriş ücreti olarak (40 para) gibi bir ücret konmuş, haftanın Pazartesi ve Perşembe günleri kadınlara ayrılmıştır. Serginin cümle kapısı sağ kanadı, üzerinde, Akşehir halı tezgâhlarında dokunmuş bir seccade (sergi gazetesi) olarak teşhir edilmiştir. Bu gün Konya Müzesi Mevlâna Seksiyonunda müzelik halılar arasında sergilenmekte olan bu (Konya Gazetesi) şeklindeki halı, beyaz zemine siyah yazı ile şu havadisleri vermektedir: (Resim: 3)

Üstte aynen şu yazılar vardır:

Numara: I (Cumartesi) Birinci sene: 1317

(15) Sonradan, Sultan Abdülhamid II'nin sadrazamı olan Avlonya'lı Ferid Paşa.

Aşağıda:

Mahalli İdaresi: Akşehir'dir. Nüshası beş lira.

Başlık:

KONYA

Başlığın Solunda:

Sipariş edenlerle pazarlık olunur. Nüshası beş lira

Başlığın altında:

**15 Muharrem 1319. Birinci defa çıkarılıyor.
21 Nisan 1317**

Sütunlarla bölünmüş havadis metni şöyledir.

HAVADİS-Konya Vali-i âlisi devletlû Ferid Paşa hazretleri tarafından tensip ve iş'ar üzerine Konya'da bir halı ve kilim sergisi küşadına müsaade buyurulmuştur ki bu gün mezkûr serginin birinci günü olmak ve şimdiye kadar buralarda âsar-ı sınaîyeye dair böyle bir sergi küşadedilmemiş bulunmak cihetiyle umum Konya ahali ve bahusus halı ve kilim sânileri tarafından zat-ı hazret-i Hilâfetpenahinin ed'iyeyi sıhhat ve âfiyet-i cihan kıymetleri bir kat daha yâd ve tekrar kılınmıştır.

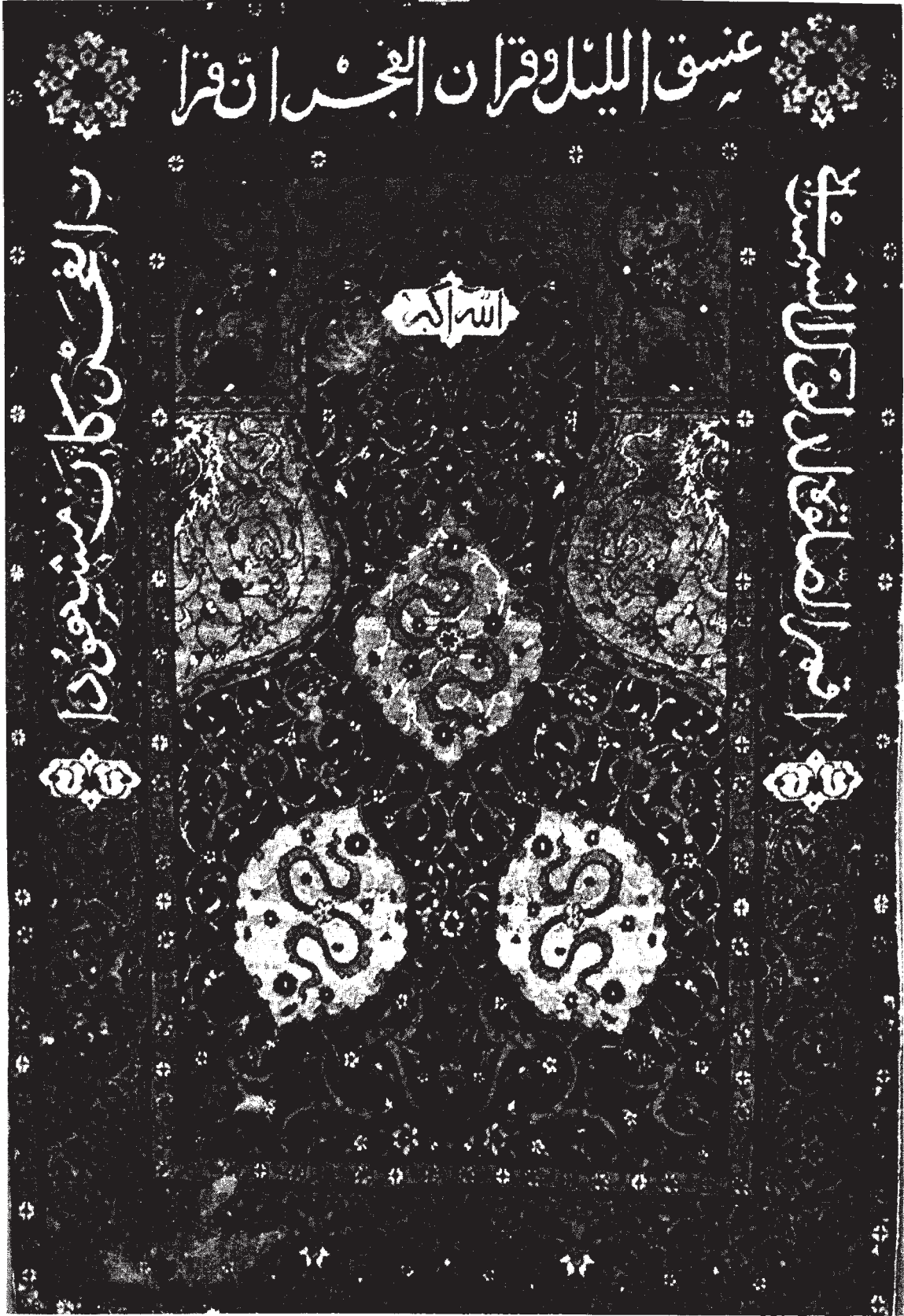
Varidatı, Mekâtib-i iptidaiye masrafına karşılık olmak üzere Akşehir kasabasında geçen sene inşa ve binasına bed olunan hamamın bu günlerde itmam olunduğu haber alınmıştır.

Mezkûr hamama bin lira sarf olunmuştur.

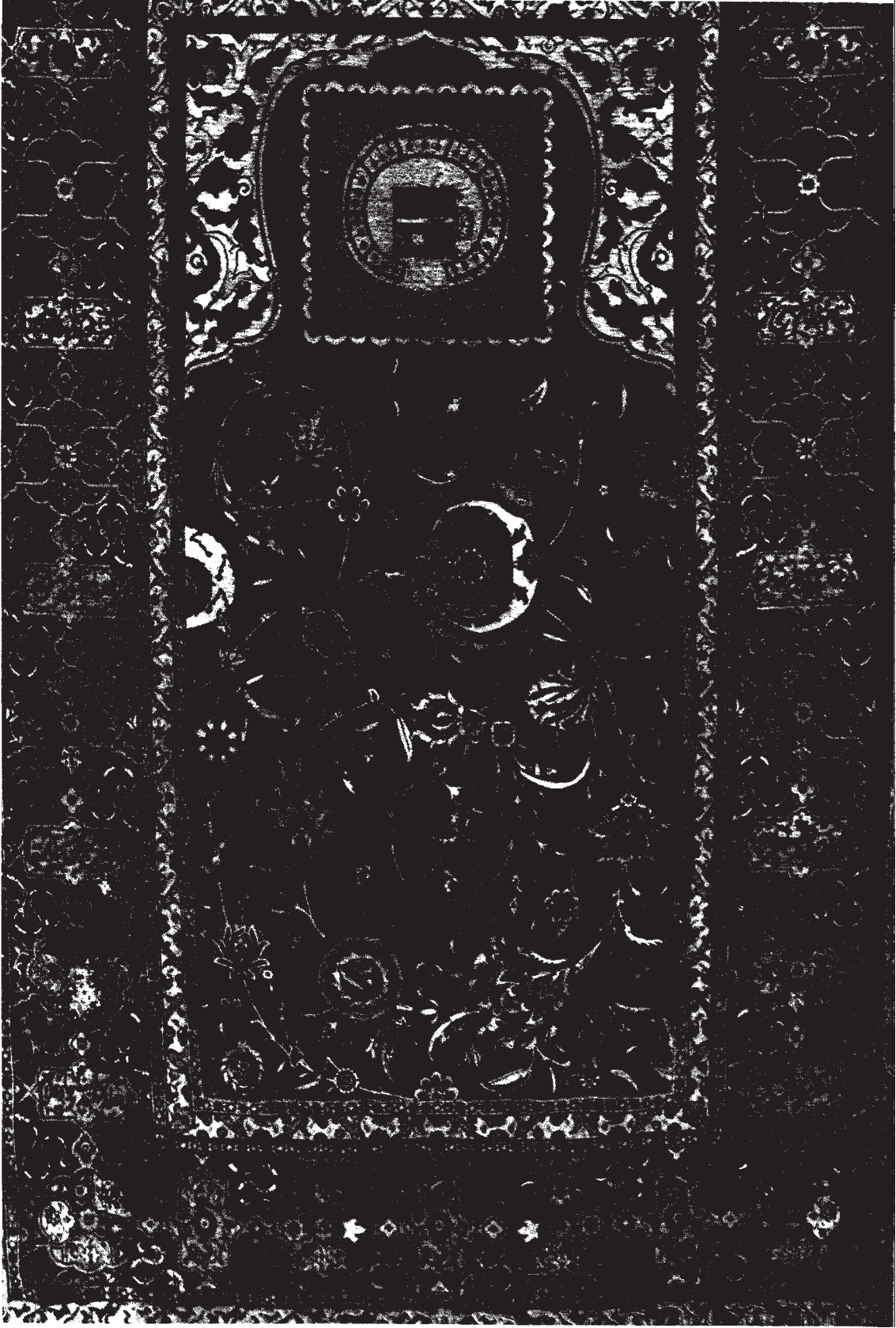
S.S.

Memleketimizde ve Konya'da açılan ilk halı ve kilim sergisi için canlı bir vesika olarak yaşayan bu halı, ayrıca derece almıştır. Sergide Sivas ve Isparta halıları da teşhir edilmiş ve birinciliği bir Isparta halısı, ikinciliği de Konya halıları kazanmıştır¹⁶.

(16) Mehmet Önder, Anadolu'da Açılan İlk Halı Kilim Sergisi, Türk Etnoğrafya Dergisi, sayı: 6, Ankara - 1965.

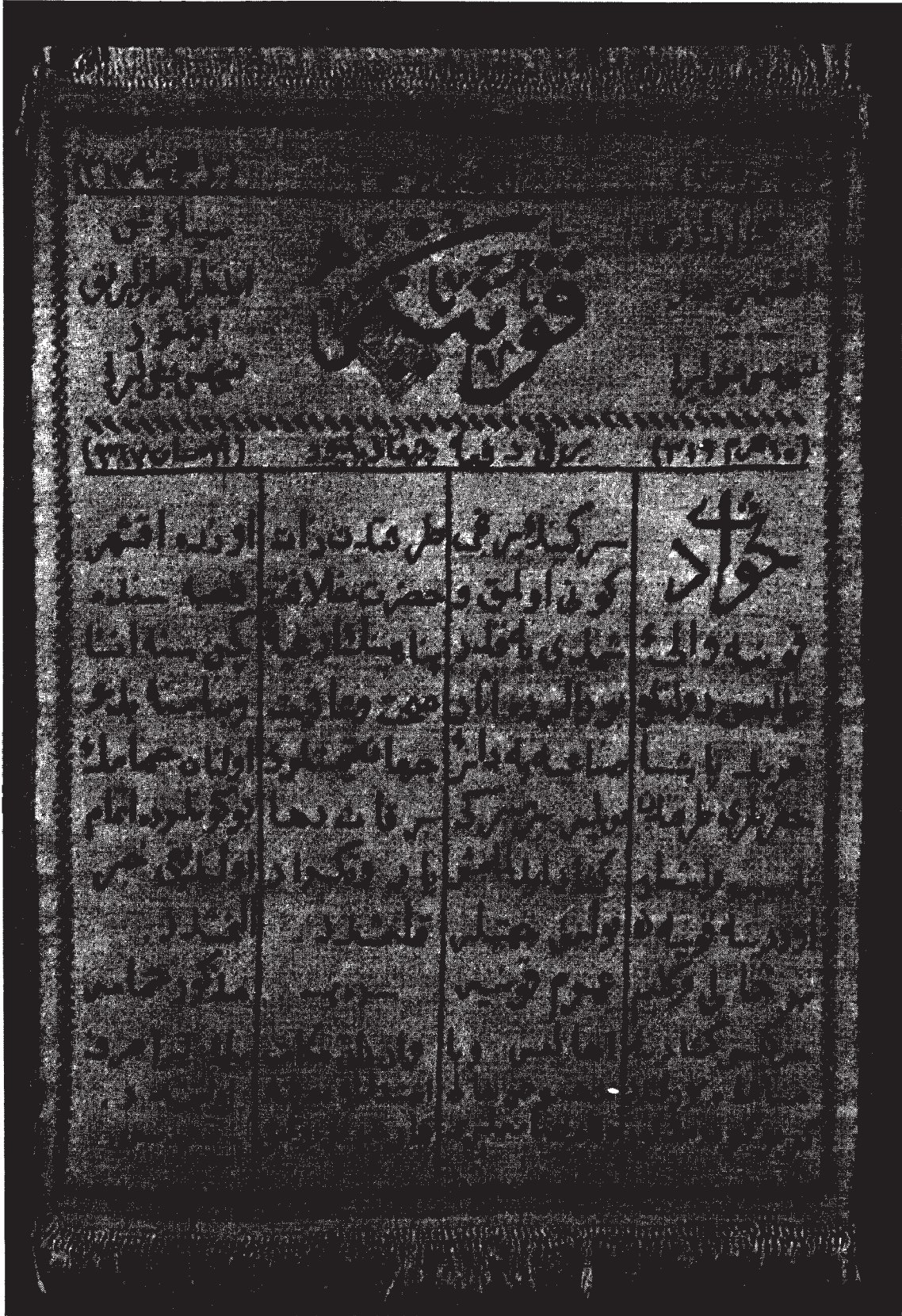

Resim: 1- Yazılı halı (Konya Mevlâna Müzesi Env. No 767)

Resim: 2- Yazılı ipek seccade (Konya Mevlâna Müzesi)

Resim: 3- Gazete halı (Konya Mevlâna Müzesi)